

הַלְבוֹת עֲבָדִים פָּרָק ז

א. גַּט שְׁחֵרוּר צָרִיךְ שִׁיחִיָּה עֲנִינוֹ דְּבַר הַכּוֹרֶת בֵּינוּ וּבֵין אֲדוֹנָיו, וְלֹא יִשָּׁאֵר לְאֲדוֹן בּוֹ זְכוּת. לְפִיכָךְ הַכּוֹתֵב לְעַבְדּוֹ עֲצָמָךְ וְכָל נִכְסֵי קְנוֹיֶיךָ לָךְ, חוּץ מִמָּקוֹם פְּלוֹנִי, אוֹ חוּץ מִטְּלִית פְּלוֹנִית אֵין זֶה כּוֹרֶת, וְהַגֵּט בָּטֵל; וּמִתּוֹךְ שְׂאִינוּ גַּט לֹא נִשְׁתַּחֲרַר הָעֶבֶד, וְלֹא קָנָה מִן הַנִּכְסִים כָּלוּם. וְכֵן כָּל כִּיּוּצָא בְּזֶה.

ב. עֶבֶד שֶׁהֵבִיא גִטּוֹ, וְכָתוּב בּוֹ עֲצָמָךְ וְנִכְסֵי קְנוֹיֶיךָ לָךְ עֲצָמוֹ קָנָה, וְהָרִי הוּא בֶּן חוֹרִין; אֲבָל הַנִּכְסִים לֹא קָנָה, עַד שִׁיתְקַיֵּם הַגֵּט בַּחוּתְמִיּוֹ כִּשְׂאֵר הַשְּׁטָרוֹת.

ג. וְכֵן אִם הָיָה כָּתוּב בּוֹ כָּל נִכְסֵי קְנוֹיֶיךָ לָךְ, עֲצָמוֹ קָנָה; וְלֹא קָנָה הַנִּכְסִים, עַד שִׁיתְקַיֵּם הַגֵּט בַּחוּתְמִיּוֹ: שְׁחוּלָקִים הַדְּבוּר וְאוֹמְרִים עֲצָמוֹ קָנָה מִפְּנֵי שֶׁהוּא נֶאֱמַן לְהֵבִיא גִט שְׁחֵרוּרוֹ, וְאִינוּ צָרִיךְ לְקַיְמוֹ; אֲבָל הַנִּכְסִים, שְׂאִין אָדָם קוֹנֶה אוֹתָם אֲלֹא בִּרְאִיָּה בְּרוּרָה לֹא יִקָּנֶה אוֹתָם, עַד שִׁיתְקַיֵּם הַשְּׁטָר.

ד. הַמִּשְׁחַרֵּר שְׁנֵי עֲבָדִים בַּשְּׁטָר אֶחָד לֹא קָנוּ עֲצָמָן, אֲלֹא כּוֹתְבִין שְׁטָר לְכָל אֶחָד וְאֶחָד; לְפִיכָךְ הַכּוֹתֵב כָּל נִכְסֵי לְשְׁנֵי עֲבָדָיו בַּשְּׁטָר אֶחָד אֵף עֲצָמָן, לֹא קָנוּ. וְאִם כָּתַב בַּשְּׁנֵי שְׁטָרוֹת קָנוּ, וּמִשְׁחַרְרִין זֶה אֶת זֶה. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים, בַּשְּׁכָתֵב בְּכָל שְׁטָר מִשְׁנִיָּהֶם כָּל נִכְסֵי נְתוּנִים לְפְלוֹנִי וּפְלוֹנִי עֲבָדִי. אֲבָל אִם כָּתַב חֲצִי נִכְסֵי לְפְלוֹנִי עֲבָדִי וְחֲצִי נִכְסֵי לְפְלוֹנִי עֲבָדִי אֵף בַּשְּׁנֵי שְׁטָרוֹת, לֹא קָנוּ כָּלוּם: שֶׁהָעֶבֶד מְכַלֵּל הַנִּכְסִים, וְהָרִי שִׁיר בּוֹ חֲצִיו, וְאֵין זֶה שְׁחֵרוּר; וְכִיּוֹן שֶׁלֹּא נִשְׁתַּחֲרַר, לֹא קָנָה מִן הַנִּכְסִים כָּלוּם.

ה. הַמִּשְׁחַרֵּר חֲצִי עֲבָדּוֹ בַּשְּׁטָר לֹא קָנָה הָעֶבֶד חֲצִיו, וְהָרִי הוּא עֶבֶד כְּשֶׁהָיָה. אֲבָל אִם שְׁחַרֵּר חֲצִיו בַּכֶּסֶף, כְּגוֹן שֶׁלָּקַח חֲצִי דָמָיו עַל מְנַת לְשְׁחַרֵּר חֲצִיו קָנָה, וְנִמְצָא חֲצִיו עֶבֶד וְחֲצִיו בֶּן חוֹרִין. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים, בַּשְּׁשְׁחַרֵּר חֲצִיו בַּשְּׁטָר, וְהֵנִיחַ חֲצִיו; אֲבָל אִם שְׁחַרֵּר חֲצִיו וּמָכַר חֲצִיו, אוֹ שְׁחַרֵּר חֲצִיו וְנָתַן חֲצִיו מִתְּנָה הוֹאִיל וְיֵצֵא כָּלוֹ מִרְשׁוֹתוֹ, קָנָה הָעֶבֶד חֲצִיו, וְהָרִי זֶה חֲצִיו עֶבֶד, וְחֲצִיו בֶּן חוֹרִין. וְכֵן עֶבֶד שֶׁלְשֵׁנִי שֶׁתְּפִין שְׁשְׁחַרֵּר אֶחָד מֵהֶן אֶת חֶלְקוֹ, בֵּין בַּכֶּסֶף בֵּין בַּשְּׁטָר קָנָה חֲצִיו; וְהָרִי חֲצִיו עֶבֶד, וְחֲצִיו בֶּן חוֹרִין.

ו. הַכּוֹתֵב לְשַׁפְּחָתוֹ הַמַּעֲבֶרֶת הָרִי אֶת בֶּת חוֹרִין, וְיִלְדֶּךָ עֶבֶד דְּבָרָיו קִימִין; הָרִי אֶת שַׁפְּחָה, וְיִלְדֶּךָ בֶּן חוֹרִין לֹא אָמַר כָּלוּם, שְׂזֵה כָּמִי שֶׁשְׁחַרֵּר חֲצִיָּה.

ז. שַׁפְּחָה חֲרוּפָה אִם רָצָה לְשְׁחַרֵּר חֲצִיָּה הַנִּשְׂאָר, וְתַעֲשֶׂה אֶשֶׁת אִישׁ גְּמוּרָה הָרִי זֶה מִשְׁחַרֵּר, בֵּין בַּשְּׁטָר בֵּין בַּכֶּסֶף: שְׂאֵף הַכֶּסֶף גּוֹמֵר שְׁחֵרוּרָה.

ח. מִי שֶׁחֲצִיו עֶבֶד וְחֲצִיו בֶּן חוֹרִין הוֹאִיל וְאִינוּ מֵתָר לֹא בַּשַּׁפְּחָה וְלֹא בְּבֶת חוֹרִין, כּוֹפִין אֶת רְבוֹ, וְעוֹשֶׂה אוֹתוֹ בֶּן חוֹרִין, וְכּוֹתֵב שְׁטָר עָלָיו בַּחֲצִי דָמָיו. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים, בַּעֲבֶד, מִפְּנֵי שֶׁהָאִישׁ מַצּוּהָ עַל פְּרִיָּה וְרִבְיָה. אֲבָל הַשַּׁפְּחָה תִּשְׂאֵר כְּמוֹת שֶׁהָיָה, וְעוֹבְדָתָה אֶת רַבָּה יוֹם אֶחָד וְאֶת עֲצָמָה יוֹם אֶחָד. וְאִם נִהְגוּ בָּהּ הַחֲטָאִים מִנְּהֶג הַפֶּקֶר כּוֹפִין אֶת רַבָּה לְשְׁחַרְרָהּ, וְכּוֹתֵב עָלֶיהָ שְׁטָר בַּחֲצִי דָמֶיהָ.

ט. מִי שֶׁחֲצִיו עֶבֶד וְחֲצִיו בֶּן חוֹרִין, שֶׁעָמַד רְבוֹ וְהִקְנֶה חֲצִיו

לִבְנוֹ קֶטֶן כְּדִי שְׁלֹא יְכוּפוּ אוֹתוֹ בֵּית דִּין לְשַׁחֲרוֹ מַעֲמִידִין
בֵּית דִּין לְקֶטֶן אֶפְטְרוּפוֹס; וְכוּתֵב לוֹ הָאֶפְטְרוּפוֹס גֹּט שְׁחִירוֹ,
וְכוּתֵב עָלָיו שְׁטֵר חוֹב בַּחֲצִי דָמָיו. וְאִם נִסְרַף הַקֶּטֶן בַּעֲבֹד, וַיֵּשׁ
לוֹ עָלָיו גַּעְגּוּעִין מִפְּלִיגִין אוֹתוֹ מִמָּנוּ בְּמַעוֹת, שְׁדַעְתּוֹ שְׁלִתִּינוּק
קְרוּבָה אֶצֶל הַמַּעוֹת.

י. שְׂכִיב מְרַע שְׁפֹתֵב כָּל נִכְסָיו לְעַבְדּוֹ, וְעַמֵּד חוּזֵר בְּנִכְסִים,
וְאִינוּ חוּזֵר בַּעֲבֹד: שְׁהֵרִי יֵצֵא עָלָיו שֵׁם בֶּן חוּרִין.